

COMMERCE-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Fabrikernes och Manufacturernes ställning år 1839.

Stormägtigste, Allernådigste Konung!

Sedan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Rikets samtliga Län till Commerce-Collegium inkommit med anbefallda uppgifter, rörande Fabrikerne och Manufacturerne i Riket för sistlidne år 1839, samt dessa uppgifter blifvit behörigen granskade; så får Collegium, till åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts för Collegium nådigst utfärdade Instruction, nu i underdånighet afgifva berättelse om förhållandet med dessa näringar jemte handtverkerierne och andra handaslöjder under loppet af nyssnämnde år; hvarvid Collegium, i enlighet med hvad i föregående årens underdåniga berättelser blifvit iakttaget, uppfattat de deri förekommande ämnen under 3:ne hufvudpunkter, nemligen: Fabriker och Manufacturer, Väfverinärningen, betraktad såsom föremål för den enskilda husfliten, jemte andra huslöjder samt Handtverkerierne.

Hvad sålunda först angår Fabriks- och Manufactur-närningen; så torde af i underdånighet bilagde Tabell Lit. A. inhemtas, att fabriks- och manufactur-verkstädernes antal vid 1839 års slut utgjorde 2,097, hvarvid begagnades 14,861 arbetare; och om härmed jemföres förhållandet i enahanda afseenden vid 1838 års slut, finnes, att antalet af fabriker och verkstäder

INLEDNING

TILL

Commerce-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med fabriker, manufakturer och handtverkerier i riket. – Stockholm : J. Hörberg, 1832-1858.

Täckningsår: 1830-1857.

Innehåller en årlig förteckning över patent (motsv.) åren 1830-1834. Patent benämndes Privilegia exclusiva fram till 1834 då den svenska patentlagen kom.

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. D, Fabriker och manufakturer.

Kommerskollegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1912.

Täckningsår: 1858-1910.

Innehåller en årlig förteckning över patent åren 1858-1884. År 1885 inrättades det första svenska patentverket, Kongliga Patentbyrån, vilken övertog registrering av patent.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 6: Tab. 5. Fabrikernas tillverkningsvärde 1836-1895.

Kommerkollegii underdåniga berättelse om fabrikernas och manufakturernas ställning år 1839.

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

**Commerce-Collegii underdåniga Berättelse
om Fabrikernes och Manufacturernes ställning år 1839**

INNEHÅLL

Underdånig berättelse

	Sid.
Inledning.....	1.
1:o Klädesfabrikerne.....	2.
2:o Bomulls- och Linnevåfnads-fabrikerne.....	3.
3:o Mechaniska Bomulls-Spinnerierne.....	5.
4:o Segel- och Tältduks-fabrikerne.....	5.
5:o Sidenfabrikerne.....	6.
6:o Band-fabrikerne.....	7.
7:o Kattuns-tryckerierne.....	7.
8:o Färgerierne.....	8.
9:o Socker-raffineringsverken.....	8.
10:o Tobaks- och Snus-fabrikerne.....	9.
11:o Läder-fabrikerne.....	9.
12:o Saffians-fabrikerne.....	10.
13:o Fabrikerne för åstadkommande af Glas eller de så kallade Glasbruken.....	10.
14:o Fabrikerne för tillverkning af Papper.....	11.
15:o Oljeslagerierne.....	12.
16:o Fabrikerne för tillverkning af Porcellaine.....	12.
17:o Såpsjuderierne.....	13.
18:o Fabrikerne för förfärdigande af mechanisk redskap.....	13.
19:o Porter-fabrikationen.....	14.
Övrig Tillverkning.....	14.
Husslöjderna.....	15.
Handtverkerierne.....	17.

Sammandrag för År 1839

	Sid.
Lit. A. Jemförelse-Sammandrag för Åren 1838 och 1839...	19.
General-Sammandrag öfver de vid Manufacturerne befintliga Stolar och Arbetare samt Tillverkningsvärde för åren 1838 och 1839.....	20.
Vid Fabrikerne har, under loppet af åren 1838 och 1839, blifvit tillverkadt.....	21-23.
Lit. B. Förteckning på de Fabriks-anläggningar, för hvilka Tillståndsbrief blifvit af Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium utfärdade år 1839.....	24-25.
Lit. C. Förteckning å Patenter, som blifvit af Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium utfärdade år 1839.....	26-30.
Lit. D. Sammandrag af de från Magistraterne till Kongl. Commerce-Collegium inkomna förteckningar öfver handverkare med deras gesäller, lärlingar och andra vid arbetet skattskrifna personer för år 1839.....	31-34.
Lit. E. Sammandrag af de från Magistraterne till Kongl. Commerce-Collegium inkomna Förteckningar öfver Idkare af sådana näringar, som ej kunna bestämdt hänföras till handel eller handverk och icke heller lyda under Hall-Rätt, år 1839.....	35-38.
Lit. F. Uppgift på den Bevillning, hvartill handverkare och idkare af sådana näringar, som hvarken kunna bestämdt hänföras till handel eller handverk och icke heller lyda under Hall-Rätt, uti Rikets Städer blifvit taxerade för år 1839, enligt de från Magistraterne inkomna förteckningar.....	39-42.
Lit. G. Sammandrag af de Förteckningar öfver Handverkare på Landet, hvilka inkommit till Kongl. Commerce-Collegium år 1839	

COMMERCE-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Fabrikernes och Manufacturernes ställning år 1839.

Stormächtigste, Allernådigste Konung!

Sedan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Rikets samtliga Län till Commerce-Collegium inkommit med anbefallda uppgifter, rörande Fabrikerne och Manufacturerne i Riket för sistlidne år 1839, samt dessa uppgifter blifvit behörigen granskade; så får Collegium, till åttlydnad af Eders Kongl. Maj:ts för Collegium nådigst utfärdade Instruction, nu i underdånighet afgifva berättelse om förhållandet med dessa näringar jemte handtverkerierne och andra handaslöjder under loppet af nyssnämnde år; hvarvid Collegium, i enlighet med hvad i föregående årens underdåniga berättelser blifvit iakttaget, uppfattat de deri förekommande ämnen under 3:ne hufvudpunkter, nemligen: Fabriker och Manufacturer, Väfverinärningen, betraktad såsom föremål för den enskilda husfliten, jemte andra huslöjder samt Handtverkerierne.

Hvad sålunda först angår Fabriks- och Manufactur-närningen; så torde af i underdånighet bilagde Tabell Lit. A. inhemtas, att fabriks- och manufactur-verkstädernes antal vid 1839 års slut utgjorde 2,097, hvarvid begagnades 14,861 arbetare; och om härmed jemföres förhållandet i enahanda afseenden vid 1838 års slut, finnes, att antalet af fabriker och verkstäder

på det hela blifvit minskadt med 7, men af arbetare deremot ökadtt med 650 st.; hvarjemte antalet af väfstolar vid väfveri-fabrikerne öfverstigit det för år 1838 uppgifna med 190 st.

De, i afseende på tillverkningarnes mängd och värde, betydligaste fabriks-handteringar voro följande:

1:o *Klädesfabrikerne.* Tillverkningen, som 1839 bedrefs vid 114 fabriker med 605 väfstolar och 3,642 arbetare, uppgick till 672,116 alnar kläde och 57,887 alnar diverse andre ylle-väfnader samt 1,037 st. filter, alltsammans värderadt till 4,045,989 R:dr eller 182,550 R:dr mera än fabrikationsvärdet år 1838, och productionen af egentligt kläde öfversteg till qvantiteten den sistnämde år åstadkomna med 39,388 alnar, hvilken tillökning hufvudsakligen sträckt sig till gröfre kläde och äfven något till finare slag. I Norrköping har, vid 75 fabriker och med begagnande af 380 väfstolar samt 2,294 arbetare, klädestillverkningen år 1839 utgjort 451,975 alnar, uppskattade till 3,032,759 R:dr, och sålunda under samma år ökats med 10,884 alnar. Bland Norrköpings fabrikanter hade Bolaget Söderberg & Arosenius, Vougt & Wetterling, J. J. Schubert, Lejdenfrost, Lenning, C & F. Bergvall samt Fagerström och Roman & Co de betydligaste tillverkningarne, uppgående i värde, hos Söderberg & Arosenius till 215,191 R:dr och hos de öfriga till emellan 90,000 och 150,000 R:dr hvardera.

I Stockholm har tillverkningen samma år utgjort 98,745 alnar klädes- och andre ylleväfnader, uppskattade till 509,490 R:dr, och öfversteg fabrikationen år 1838 med 9,880 alnar. Tillverkningen var, likasom de föregående åren, betydligast hos Fabrikören Dihlström och Bolaget Öbergs Enka & Co och uppgick i värde, hos den förre till 125,678 R:dr och hos det sednare till 123,398 R:dr.

Uti de öfriga städer i Riket, hvarest klädesfabriker voro inrättade, utgjorde sammantagna tillverkningen år 1839, 127,272 alnar kläde och andra ylleväfnader, hvilken fabrikation hufvudsakligen åstadkommits, i Nyköping med 29,334 alnar; i Wexjö med 30,183 alnar, samt i Halmstad med 44,451 alnar, hvilken sistnämde tillverkning likväl till större delen bestått af boy.

Bland de på särskilda orter å landet anlagda klädesfabriker må här endast, såsom förnämligast, omnämnas de i Östergöthlands och Wermlands Län befintliga, hvaraf de förra lemnade en tillverkning af 16,364 alnar, och de sednare af 14,304 alnar.

Den klädesfabrik i Halmstad, för hvars ändamålsenliga bedrivande fabriks-
idkaren J. R. Wallberg erhållit förlagslån af Manufactur-Discont-fonden, har, enligt hvad Collegium efter anställd undersökning inhemtat, år 1839 varit i full gång och väl vårdad, hvarigenom de vilkor, hvarunder detta lån får på bestämd tid innehafvas, blifvit behörigen iagttagna.

Till användande vid fabrikerne och för andra behof inom landet införtullades år 1839, 1,320,155 ℔ ull, hvilken qvantitet med 80,765 ℔ öfversteg importen af samma vara år 1838, och i det närmaste erfordrats för den ökade klädesproduktionen förstnämnde år.

I sammanhang med uppgiften rörande klädes-fabrikationen torde böra nämnas förhållandet med de så kallade Etoffes-fabrikerne. Tillverkningen dervid utgjorde 34,322 alnar, hufvudsakligen flöggeduk, eller 8,399 alnar mindre än år 1838. Flanell-tillverkningen minskades till 1,541 alnar eller icke fullt $\frac{1}{6}$ af sistnämde års fabrikation. Bombasin och Kamlott tillverkades icke år 1839 vid de inhemska fabrikerne, men deremot införtullades 919,594 alnar, eller 20,726 alnar mer än året förut. Införseln af Flanell utgjorde, enligt tullspecialerne, 9,241 alnar och af kamullsgarn 11,252 ℔ .

2:o *Bomulls- och Linneväfnads-fabrikerne.* Vid dessa verk, 44 till antalet, har fabrikationen år 1839 uppgått till 1,218,246 alnar egentliga väfnader, hufvudsakligen bestående af bomullslärf samt så kallad Shirting och Calico, jemte 78,017 st. dukar, alltsammans upptaget i värde till 465,580 R:dr; och om härmed jemföres tillverkningsbeloppet år 1838, finnes, att fabrikationen ökats år 1839, till qvantiteten med 112,363 alnar och 15,823 dukar, samt i värde med 38,999 R:dr.

Den största mängd bomullsväfnader, bestående af Cambric, Shirting och Kypert, tillverkades vid den å landet i Elfsborgs Län af ett bolag anlagda fabrik, Rydboholm kallad, som drifves med mekanisk kraft. Här fabricerades sistlidne

år 520,345 alnar af nyssnämde väfnadsslag. Tillverkningen har hvarje år betydligt ökat, hvilket kan inhemtas deraf, att för 3 år tillbaka, eller år 1836, fabrikationen utgjorde endast 150,000 alnar. Bolaget, som erhållit förlagslån af Manufactur-Discontfonden för utvidgande och ändamålsenligt bedrivande af öfvermålda, med stor kostnad anlagda fabrik, har sålunda ådagalagt, att den iakttagit de för länets begagnande föreskrifna vilkor.

Näst Rydboholms fabrik var tillverkningen störst vid Bolaget S. L. Lamms & Son väfveri i Stockholm, der fabrikationen utgjorde 204,282 alnar diverse bomullsväfnader och 100 st. dukar.

Damast- och Drälls-tillverkningen var betydligast vid A. F. Garbergs Enkas fabrik i Gefle och Friherre v. Steyerns Fabrik i Wadstena och uppgick, å förra stället, till 5,095 alnar och å det sednare till 3,091 alnar.

År 1839 införtullades 678,360 alnar hvita och färgade bomullsväfnader af åtskilliga slag. Exporten af slika varor utgjorde förstnämde år 391,194 alnar, i värde upptagna till 98,946 R:dr. Huruledes afsättningen af slika inhemska väfnader å utrikes orter de sednare åren tilltagit, kan bedömmas deraf, att för 3:ne år tillbaka, eller år 1836, värdet å exporterade bomulls-fabrikater uppgick endast till 843 R:dr.

Af Linneväfnader infördes sistlidne år 131,179 alnar samt 1,950 qvadrat alnar damast, värderade till 34,832 R:dr, eller för 20,976 R:dr mindre än föregående året. Exporten af sådana varor utgjorde 254,887 alnar, värderade till 141,670 R:dr, och öfversteg utförsels-beloppet år 1838, till kvantiteten med 79,316 alnar, och i värde med 28,536 R:dr.

Oaktadt inhemska Bomullsspinnerierne sistlidet år varit i ökad verksamhet, införtullades likväl samma år af bomullsgarn 150,570 \mathcal{L} under N:o 26 och 1,004,056 \mathcal{L} öfver samma nummer samt 140,012 \mathcal{L} färgadt, så kalladt turkiskt rött, hvilken kvantitet öfverstiger införsels-beloppet af sådan vara år 1838 med 328,761 \mathcal{L} . Orsaken till en så stor tillökning i import-kvantiteten torde böra sökas dels i det sistlidne år inträffade förhållande, att tillverkningen af bomullsväfnader ej mindre vid fabrikerne, än i enskilda hushåll betydligt ökades, dels

deri, att införseln af bomullsgarn år 1838 var ovanligt liten och understeg föregående årets import med mer än 200,000 $\text{L}:\text{L}$, hvarigenom ett ökadt behof för väfverierna af slik vara år 1839 uppstått.

Samma år infördes från utrikes ort 1,625 $\text{L}:\text{L}$ Lin; hvarjemte, i följd af strandning på Svenska kusten, till Riket inkom ett högst betydligt parti af dylik vara, utgörande tillsammans 66,028 $\text{L}:\text{L}$, hvilka blifvit angifna dels vid Göteborgs, dels vid Calmar Sjö tullskamrar. Oaktadt en så stor qvantitet Lin, på sätt berördt är, i landet inkom, exporterades likväl sistlidne år af dylik vara endast 982 $\text{L}:\text{L}$ eller knappt hälften af utförsels-beloppet år 1838.

3:o *Mechaniska Bomulls-Spinnerierne*. Dessa verk, till antalet 9, åstadkommo år 1839 en spånads-qvantitet af 1,138,797 $\text{L}:\text{L}$ diverse sorter bomullsgarn, hvilken qvantitet öfverstiger den år 1838 tillverkade med 168,787 $\text{L}:\text{L}$. Den största fabrikationen i denna väg ägde rum vid Bolaget Bohnstedt och Bergmans spinneri i Stockholm, der productionen utgjorde 361,000 $\text{L}:\text{L}$. Dernäst var tillverkningen betydligast vid Strömma fabrik i Blekinge Län och vid Nääs spinneri i Elfsborgs Län, der spånads-qvantiteten uppgick, å förra stället till 314,329 $\text{L}:\text{L}$ och å det sednare till 252,327 $\text{L}:\text{L}$, samt vid det af Handlanden Hennig i Göteborgs- och Bohus Län anlagda spinneri, Rosendahl kalladt, hvarest fabrikationen utgjorde 130,000 $\text{L}:\text{L}$.

Bolaget Bohnstedt och Bergman, intressenterne i Strömma fabrik samt Handlanden Hennig, hvilka, för ändamålsenligt bedrivande af deras ofvannämnde fabriker, erhållit förlagslån af Manufactur-Discount-fonden, hafva, enligt hvad vid anställda besigtningar utrönt blifvit, behörigen iakttagit de vilkor, hvarunder lånen få på bestämd tid af dem innehafvas.

Den egentliga införseln af bomull år 1839 utgjorde 1,297,687 $\text{L}:\text{L}$, eller endast 1,365 $\text{L}:\text{L}$ mera än 1838; hvarförutan likväl, i följd af strandning å Svenska kusten, till Riket inkom ett parti bomull, utgörande 282,469 $\text{L}:\text{L}$.

4:o *Segel- och Tältduks-fabrikerne*, hvilkas antal utgjorde 10 st., lemnade år 1839 en tillverkning af 434,738 alnar, bestående hufvudsakligast af segelduk och till någon, fast obetydlig, del af tältduk, alltsammans i värde upptaget till

250,912 R:dr, och öfversteg nyssnämnde varumängd qvantiteten af år 1838 förfärdigad segel- och tältduk med 270 alnar.

Den betydligaste fabrikation af segelduk ägde sistlidne år, liksom de föregående, rum vid Handlanden Gibsons i Götheborgs- och Bohus Län anlagda fabrik, hvarest förfärdigades 292,440 alnar, hvilken qvantitet ungefärligen motsvarar tillverknings-beloppet derstädes år 1838; och har ägaren af detta verk, som undfått förlagslån af Manufactur-Discontfonden, enligt hvad vid anställd undersökning blifvit upplyst, behörigen iakttagit det vid lånets beviljande stadgade villkor, att fabriken skulle under låne-tiden ändamålsenligt fortsättas och bedrifvas.

I afseende på sistnämnde fabrikation må här nämnas, att vid en i Carls-hamn anlagd fabrik, hvarest tillverkningen uppgick till 19,468 alnar segel- och tältduk, användes, såsom råämne för större delen af fabrikatet, bomull i stället för hampa.

Importen af segelduk uppgick sistlidne år till 9,601 alnar eller 1,657 alnar mindre än införsels-beloppet det föregående året. Exporten förstnämde år, som hufvudsakligen skedde från Götheborg, i hvars granskning ofvan omnämnda betydliga segelduksfabrik är belägen, utgjorde deremot 73,330 alnar och öfversteg med 38,009 alnar, eller mer än dubbelt, utförsels-beloppet år 1838. Anmärkningsvärdt är, att någon export af sedelduk icke ägde rum under den tid samma vara var från utländsk ort, med undantag af Finland, till införsel förbjuden, men börjat först, och sedermera hvarje år ökats, efter det allmän tillåtelse till dess införsel medgafs, hvartill likväl torde i sin mån hafva bidragit den ersättning af tull för rå-ämnet, som exportören af den fabricerade varan, i följd af författningarna åtnjuter.

Af hampa, som utgör det allmännaste råämne för segelduk och tillika för tågvirke, importerades 11,156 *Skz*, eller 2,491 *Skz* mer än år 1838.

5:o *Sidenfabrikerne*. Antalet af dessa verk utgjorde år 1839, 16 st. eller lika många som år 1838, och tillverkningen uppgick till 137,001 alnar diverse slags sidan-älgods samt 106,627 st. dukar, hufvor och mössor, alltsammans

värderadt till 494,431 R:dr. Fabrikationen öfversteg den för år 1838 uppgifna, till qvantiteten med 3,999 alnar egentliga väfnader och 8,195 st. dukar samt i värde med 26,936 R:dr. Af sammet tillverkades endast 650 alnar och af felb 162 alnar.

Den betydligaste sidenfabrik ägdes och bedrefs af ett bolag under firma Mazér & C:o i Stockholm, hvarest tillverkningen uppgick till 33,108 alnar diverse sidentyger och 14,050 dukar, alltsammans i värde uppskattadt till 99,821 R:dr.

Värdet å sislidne år införtullade utländska siden- och halfsiden-väfnader, hvaribland 637 $\%$ sammet och 1,500 $\%$ felb, utgjorde 257,501 R:dr, hvilken summa öfverstiger den, i afseende å importen af dylika varor år 1838 uppgifna, med 48,354 R:dr.

Af silke importerades år 1839, 27,826 $\%$, eller 1,945 $\%$ mer än nästföregående år.

6:o *Band-fabrikerne*, 11 till antalet, hafva år 1839 åstadkommit en tillverkning, hufvudsakligast af diverse slags sidenband, beräknade dels i bundtar dels i alntal, för ett värde af 45,194 R:dr, eller något, fast obetydligt, mer än år 1838.

De bandfabriker, som ägas af fabriksidkarne Casparson och Tillman, lemnade förstnämde år de största tillverkningarna, hvilka uppgingo i värde, å den förra till 12,651 R:dr och å den sednare till 11,798 R:dr.

Samma år införtullades 9,338 $\%$ hand af alla slag, värderade till 120,805 R:dr, och öfversteg sålunda import-qvantiteten år 1838 med 1,347 $\%$. Exporten af band, bestående uteslutande af linneband, var obetydlig och utgjorde endast 383 $\%$.

7:o *Kattuns-tryckerierne*. År 1839 verkställdes, vid de här i Riket befintliga 9 inrättningar af detta slag, tryckning af 37,636 alnar kattuner och 144,770 $\%$ shawlar, dukar och klädningar, hvilken fabriktions-qvantitet öfversteg den år 1838 åstadkomna med 8,262 alnar kattuner och 67,562 st. dukar m. m. Tryckningsvärdet å alltsammans är uppgifvet till 76,094 R:dr, eller 34,915 R:dr

mer än å tillverkningen år 1838. Bland alla kattuns-tryckerierna var fabrikationen betydligast vid J. Pinei enkas fabrik i Götheborgs- och Bohus Län, hvarest densamma uppgick i värde till 28,322 R:dr.

Enligt tull-specialerne införtullades sistlidne år, under benämning af ospecificerade tryckta bomullsväfnader, 223,190 alnar samt af dukar 92,861 kvadrat-alnar.

8:o *Färgerierne*. För under år 1839 åstadkommen färgning af väfnader och garn vid de i Riket befintliga 317 fabriker af nämnde slag har färgeri-lönen uppgått till 437,524 R:dr, hvarigenom den öfverskjutit det belopp, som för år 1838 verkställd färgning blifvit beräknadt, med 36,755 R:dr. I städerna Norrköping, Borås och Stockholm samt vid det af Fabriksidkarne Röhs & Brusewitz innehafvande garnfärgeri i Götheborgs- och Bohus Län var sistlidne år den betydligaste färgning åstadkommen.

9:o *Socket- raffineringsverken*. Vid dessa verk, hvilka år 1839 till antalet utgjorde 25, var fabrikationen samma år 7,303,421 Z socker och 3,150,188 Z sirup, alltsammans i värde upptaget till 2,625,763 R:dr; och om nämnde qvantiteter jemföras med tillverknings-beloppet år 1838, finnes, att productionen af raffineradt socker förstnämnde år öfversteg den året nästföret åstadkomna med 539,023 Z , men af sirup var nära nog lika.

De största qvantiteter socker och sirup bereddes sistlidne år: vid Grosshandlanden D. Carnegies Socketbruk i Götheborgs- och Bohus Län, hvarest tillverkades 2,096,086 Z socker och sirup; vid Bolaget L. E. Magnus' & Comp. socket-raffinaderi i Götheborg, der fabrikationen af slika varor uppgick till 1,407,951 Z , samt vid Fabriksidkaren C. Björlings socket-förädlingsverk i Stockholm, å hvilket ställe tillverkningen af nämnde fabrikater utgjorde 662,296 Z ; hvarjemte må nämnas, att vid ett i Landscrona anlagdt socketbruk samma år bereddes 36,135 Z socker och sirup af hvitbetor.

Importen af rätt, oförädladt socket uppgick år 1839 till 13,611,870 Z och öfversteg införsels-beloppet år 1838 med 496,046 Z .

Ehuru en icke obetydlig tull-ersättning är medgifven vid export af inom Riket förädladt socker, uppgick likväl utförsels-qvantiteten af socker-fabriker sistlidne år till endast 3,495 R . I hvad mån exporten af denna vara under den sednare tiden minskats, kan inhemtas deraf, att år 1831 exporterades omkring 600,000 R ; hvarefter utförseln af socker hvarje år betydligt aftagit.

10:o *Tobaks- och Snus-fabrikerne.* Af dessa inrättningar utgjorde år 1839 antalet 81 st., och fabrikationen uppgick till 3,490,574 R diverse sorter tobak och snus, i värde upptagna till 1,003,036 R:dr. Tillverkningen understeg den år 1838 åstadkomna, till kvantiteten med 104,306 R och i värde med 15,492 Rdr.

I likhet med förra åren, var fabrikationen af nyssnämnda varor störst vid Fabriksidkaren Th. A. Aspelins fabrik i Stockholm, hvarest bereddes 566,981 R ; dernäst var tillverkningen betydligast hos Fabriksidkarne Th. Ljunglöf i Stockholm och P. C. Rettig i Gefle, der af ifrågavarande slags fabriker åstadkommos, hos den förre 524,532 R , och hos den sednare 320,000 R .

För tobaksfabrikernes behof infördes till Riket sistlidne år, af oförädlade tobaksblad och tobaksstjelkar 2,618,394 R eller 297,017 R mindre än införslan af dylika rå-ämnen år 1838. Importen af förädlad, karfvad och spunnen tobak samt snus uppgick till 89,785 R jemte 374,362 st. cigarrer. Antalet af cigarrer understeg import-beloppet år 1838 med 39,754, men den öfriga införda tobaks- och snus-qvantiteten öfversteg importen sistnämnde år med 39,336 R . Exporten af inom Riket förädlad tobak, hvarvid äfven åtnjutes tull-ersättning, uppgick år 1832 till omkring 200,000 R , men har sedermera småningom aftagit, så att utförsels-beloppet sistlidne år utgjorde endast 65,308 R , eller 32,243 R mindre än nästföretgående år.

11:o *Läder-fabrikerne.* Dessa verk hade år 1839 ökats med 3, så att antalet af dem då utgjorde 258. Den garfvade och beredda tillverkningen uppgick till 772,645 R sål- och smorläder, samt 105,441 st. skinn, alltsammans uppskattadt till 529,728 R:dr. Fabrikationen understeg sålunda tillverkningen af dylika varor år 1838 till kvantiteten med 175,341 R sål- och smorläder,

samt 13,443 st. skinn och i värde med 148,348 R:dr. Om och i hvad mån läderberedningen inom Riket berörde år, på det hela taget, minskats, kan likväl icke af omförmälda förhållande med säkerhet bedömas, enär, utom de egentliga fabrikerne, garfveri-handteringen tillhör ett under skrå lydande handtverk, som i alla Rikets städer af en mängd idkare utöfvas och hvilka icke äro pligtige att deras tillverkningar till kvantitet eller värde uppgifva.

Vid de garfveri-fabriker, som ägas af J. Westin Jacobssons Enka samt Bolaget Hale Lewin & von Koch i Stockholm, bereddes år 1839 de betydligaste kvantiteter läder, utgörande vid den förstnämnda fabriken 58,940 \mathcal{L} och vid den sednare 55,750 \mathcal{L} . Begge fabrikerne hade samma år betydligen minskat tillverkningen, i förhållande till föregående årets fabrikation.

Förstnämnde år importerades 721,784 \mathcal{L} oberedda hudar och skinn, eller 111,923 \mathcal{L} mindre än den kvantitet af sådana varor, som år 1838 från utrikes orter infördes. Af beredt läder inkom till Riket 7,485 \mathcal{L} , eller icke fullt en femtedel af 1838 års import, som utgjorde 40,874 \mathcal{L} . Exporten af denna vara uppgick till 1,802 \mathcal{L} sälläder, motsvarande i det närmaste utförseln deraf år 1838.

12:o *Saffians-fabrikerne*, hvilkas antal utgjorde 5, hade år 1839 beredt endast 5,752 skinn och sålunda minskat deras tillverkning, vid jemförelse af 1838 års productions-quantitet, med 3,316 skinn. Denna fabrikation har under de sista åren varit i märkligt aftagande. Vid J. Westin Jacobssons Enkas fabrik i Stockholm bereddes förstnämnde år det största antalet saffiansskinn, uppgående till 3,755 st.

Samma år importerades 1,858 \mathcal{L} saffians- eller maroquins-skinn.

13:o *Fabrikerne för åstadkommande af Glas eller de så kallade Glasbruken*. Tillverkningen vid dessa verk, till antalet 13, utgjorde år 1839, 3,618 kistor taffel- och annat fensterglas, uppskattade till 162,526 R:dr samt åtskilliga sorter glaskärl af 192,074 R:drs värde, eller tillsammans 354,600 R:dr, hvilken summa understiger fabriktions-värdet år 1838 med 11,627 R:dr; och var tillverkningen betydligast vid Bromö Glasbruk i Skaraborgs Län, hvarest förfärdigades 738 kistor taffelglas, värderade till 54,053 R:dr.

Förstnämnde är införtullades glasvaror af mångfaldiga slag och deribland 340,570 bouteiller och burkar, för ett sammantaget värde af 93,990 R:dr, hvilket utgör 15,038 R:dr mer än värdet å de glaspartier, som året nästföret importerades. Exporten af diverse slags glas-effecter uppgick till ett belopp af 10,556 R:dr och öfversteg export-värdet år 1838 med 4,096 R:dr.

14:o *Fabrikerne för tillverkning af Papper.* Antalet af dessa inrättningar utgjorde år 1839 87 st., och tillverkningen bestod af 228,358 Ris papper utaf diverse slag, 196,534 st. takpapper, 668 rullar tapet-papper, 6,373 lispund förhrydningspapper och papp, samt en stor mängd blanketter till Bankens nya sedlar n. m., alltsammans i värde upptaget till 803,494 R:dr. Fabrikationen af egentligt papper öfversteg productionen af slika varor föregående året med 10,398 Ris, och hade tillökningen hufvudsakligen sträckt sig till post-, skrif- och tryckpapper, hvaremot tillverkningen af regal-, velin- och kardus-papper något minskats. Värdet å hela fabrikationen öfversteg det för år 1838 uppgifna med 46,616 R:dr.

Bland samtliga pappersbruks-idkarne i Riket åstadkom Fabriks-idkaren Sunnerdahl vid dess verk, Klippan kalladt, i Christianstads Län, år 1839, liksom de föregående åren, den största tillverkningen, hvilken utgjorde 36,744 ris. Dernäst var fabrikationen af papper betydligast vid Bergsrådet Aschans pappersbruk Lessebo i Kronobergs Län och vid Bergsrådet Munktells fabrik Grykbo i Stora Kopparbergs Län hvarest tillverkningarne uppgingo, å förra stället till 21,837 ris, och å det sednare till 19,989 ris, äfvensom hos Lagmannen Trozelli i Norrköping, der pappers-productionen utgjorde 12,964 ris; och har Bergsrådet Munktell, hvilken i och för anläggandet af ofvan omförmälda fabrik för beredning af papper med machin-kraft erhållit förlagslån af Manufactur-Discont-fonden, på sätt berördt är ådagalagt, att han äfven sistlidne år med drift fortsatt nämnde tillverkning, i följd hvaraf han iakttagit de vilkor, hvarunder länet får af honom innehafvas.

Importen af utländskt papper sistlidne år utgjorde 1,533 ris, eller 719 ris mindre än år 1838, och exporten uppgick till 34,089 ris, som med 9,166 ris understiger utförsels-quantiteterne af dylik vara året föret.

15:o *Oljeslagerierne*. Fabrikationen vid de här i Riket befintliga 48 inrättningar af detta slag utgjorde år 1839, 99,752 kannor lin- och rof-olja, och erhöles derjemte efter prässningen 2,069 *Skz* oljekakor, alltsammans uppskattadt till 138,905 R:dr. Olje-tillverkningen understeg 1838 års production med 897 kannor, men qvantiteten af oljekakor ökades med 14 *Skz*.

De största qvantiteter olja åstadkommos vid 2:ne verk i Götheborgs- och Bohus Län, hvaraf det ena, som äges af Handlanden Del Banco, producerade 25,300 kannor, och det andra, tillhörigt Handlanden Hennig, lemnade en tillverkning af 12,480 kannor, samt hos Fabriks-idkaren Jacob Philipsson i Norrköping, hvarest 16,512 kannor prässades.

Sistlidne år införtullades 316,431 kannor hampolja samt 67,784 kannor lin- och rof-olja. Denna införsels-qvantitet öfversteg högst betydligt eller med 288,199 kannor, hufvudsakligast hampolja, importen af dylika varor år 1838, hvilken då var ovanligt liten, sannolikt i anseende till den starka införseln af sådana fabriker året nästföret, hvilken uppgick till öfver 500,000 kannor.

År 1839 exporterades 57,349 *L:z* oljekakor, eller mer än hela inhemska fabrikationen deraf samma år.

Af lin- rof- och hampfrö infördes sistlidne år 7,209 tunnor, eller 798 tunnor mer än året näst föret. Dessutom inkommo till Riket 2,633 tunnor linfrö, i följd af inträffad strandning å Svenska kusten. Exporten af lin- och roffrö uppgick till 6,907 tunnor och understeg utförsels-qvantiteten af sådana varor år 1838 med 5,631 tunnor.

16:o *Fabrikerne för tillverkning af Porcellaine*. Denna fabrikation bedrifves fortfarande endast å 2:ne ställen inom Riket, nemligen Rörstrand i Stockholm och Gustafsberg i Stockholms Län. Tillverkningen uppgick år 1839 i värde, å det förra stället till 96,169 R:dr och å det sednare till 80,123 R:dr eller sammantaget till 176,292 R:dr, hvilket belopp öfverstiger det å 1838 års tillverkning angifna värde med 21,150 R:dr; och var fabrikationen vid begge verken ökad.

I afseende å det förlagslån af Manufactur-Discontfonden, som ena delägaren i Rörstrand, Assessoren Lagerhjelm, för ändamålsenligt bedrivande af nämnde fabrik innehar, får Collegium i underdånighet anmäla, att, enligt hvad Collegium inhemtat, fabriken med omsorg och drift fortsattes, och att sålunda de vilkor blifvit iakttagna, som vid lånets beviljande äro vordne föreskrifne.

Sistlidne år införtullades 180,857 z Porcellaine, i värde ansedde till 60,717 R:dr; hvilken qvantitet understeg importen året nästförut med 30,229 z . Exporten af sådan vara uppgick endast till 103 R:dr värde, eller icke fullt hälften af export-beloppet år 1838.

17:o *Såpsjuderierne*, till antalet 17, lemnade år 1839 en tillverkning af 18,243 fjerdingar såpa, uppskattade till 114,054 R:dr, hvilken fabrikation understeg tillverkningen år 1838, till qvantiteten med 1,522 fjerdingar och till värde med 13,791 R:dr.

Någon såpa har icke blifvit sistlidne år införtullad, men deremot exporterades af sådan vara 1,801 $L:\text{z}$, eller 383 $L:\text{z}$ mer än år 1836.

18:o *Fabrikerne för förfärdigande af mechanisk redskap*. Vid dessa verk, till antalet 19, förfärdigades år 1839 machinerier för ett värde af 120,342 R:dr, hvilket öfverstiger tillverkningsvärdet år 1838 med 22,043 R:dr; hvarförutan vid Motala mechaniska verkstad, hvilken icke, såsom fabriker i allmänhet, lyder under Hall-rätt eller står under Collegii inseende, mechanisk redskap sistlidne år blifvit, enligt lemnad uppgift, åstadkommen till ett värde af 187,307 R:dr.

Vid de öfriga egentliga fabriker af detta slag var tillverkningen betydligast vid Bruks-idkaren J. F. Morsings mechaniska factori i Nyköping, der fabrikationen uppgick i värde till 70,000 R:dr, samt vid Fabriks-idkaren A. Malcolms fabrik i Norrköping, hvarest förfärdigades mechanisk redskap, uppskattad till 30,183 R:dr.

Samma år importerades redskap och machiner, upptagna i värde till 24,552 R:dr eller 15,477 R:dr mindre, än hvartill 1838 års import af dylika varor blifvit beräknad. Exporten af sådana artiklar är ansedd i värde till 8,700

R:dr, hvilket med 11,869 R:dr understiger værdet af næstföretgånga året exporterade machiner och redskap.

19:o *Porter-fabrikationen.* Denna åstadkommes endast vid Grosshandlanden D. Carnegies Porter-bryggeri nära Götheborgs stad. Tillverkningen uppgick sistlidne år till 1,300 oxhöfden Porter, 514,500 helbouteiller och 282,000 halfbouteiller Porter och Ale, alltsammans uppskattadt till 175,437 R:dr. Fabrikationen hade till qvantiteten ökats i förhållande till företgånga årets, men värdet derå är uppgifvet till 9,042 R:dr mindre än det, hvartill 1838 års production blifvit beräknad.

Förstnämnde år införtullades 1,532 kannor Porter och Öl, eller 3,114 kannor mindre än år 1838. Exporten af slika varor åter uppgick till 68,169 kannor, hvilken öfverstiger export-qvantiten året näst förut med 18,401 kannor.

Tillverkningarna vid alla öfriga, här förut icke omnämnda, fabriks- och manufactur-handteringar, hvilka, såsom varande af mindre anmärkningsvärd omfattning, Collegium, till undgående af ökad vidlyftighet, icke ansett nödigt att här specificera, hafva år 1839 uppgått till ett sammanräknadt värde af 824,552 R:dr; och utgjorde antalet af dessa inrättningar och verkstäder 1,006 st.

Af hvad Collegium sålunda i underdånighet anført och ofvan åberopade Tabell Lit. A. närmare upplyser, täcktes Eders Kongl. Maj:t i nåder inhemta, att de år 1839 i Riket åstadkomna Fabriks- och Manufactur-tillverkningars sammantagna värde utgjort R:dr 13,597,809. och då derifrån afdrages värdet å de år 1838 inom Riket till-

verkade fabrikater, utgörande „ 13,090,089.

så uppkommer en summa stor R:dr 507,720, hvarmed productions-värdet år 1839 öfverstiger det värde, hvartill 1838 års tillverkningar blifvit uppskattade. Enär den sålunda inträffade tillökning icke uppkommit af för högt åsatta priser å tillverkningarna, utan, på sätt här förut visadt är, härledt sig från en verklig åstadkommen större varumängd i de flesta grenar af fabriks-handteringen; så torde med tillförlitlighet den slut-

sats kunna dragas, att fabriks-näringen, i det hela taget, år 1839 varit i stigande och vunnit förkofran.

Uppå antalet af de fabriker, till hvilkas anläggande Collegium år 1839 utfärdat tillståndsbrief, äfvensom på de patenter å här i Riket okända uppfinningar, hvilka Collegium samma år meddelat, får Collegium i underdånighet bifoga förteckningar Litt. B. och C.

Beträffande dernäst husslöjderna, och deribland främst väfveri-näringen, utöfvad i enskilda hushåll, hvilken utgör ett hufvudsakligt bidrag till folkets bergning och utkomst i flera delar af Riket, får Collegium i underdånighet anmäla följande:

Enligt de till Collegium från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Elfsborgs Län inkomna uppgifter på qvantiteten af i orten åstadkomna och afstämplade samt till andra delar af Riket förpassade väfveri-varor, har tillverkningen inom berörde Län under nu ifrågavarande år utgjort:

Af bomullsväfnader	4,084,526	alnar.	
„ blaggarnsväf	502,352	d:o	
„ andra linneväfnader	362,396	d:o	
„ ylletyg	885,614	d:o	
Väfnader af diverse blandadt slag	<u>1,200</u>	d:o	5,836,088 alnar.

Härtill kommer:

Band af diverse slag	1,830,045	alnar.
Dukar	624,549	st.
Täcken, Mössor och Tröjor	59,777	d:o
Strumpor och Vantar	70,510	par.

Enligt hvad de af vederbörande Kronofogdar till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen afgifna och derifrån till Collegium insända närings-uppgifter föranleda, hafva i öfriga delar af landet, utöfver tillverkarnes eget behof, blifvit berörde år i enskilda hushåll förfärdigade och utom orten afyttrade:

Transport 5,836,088 alnar.

	Transport	5,836,088	alnar.
I Wester-Norrlands Län, lärfter, hufvudsakligen af finare slag		400,000	alnar.
I Helsingland af Gefleborgs Län, gröfre lärfter		1,030,000	d:o.
I Hallands Län, linne- och ylleväf,	omkr.	150,000	d:o.
I Jönköpings Län, ylle- och linneväf		35,000	d:o.
I Christianstads Län, bolstervar och linneväf		20,000	d:o.
I Kronobergs Län, ylle- och linneväf		16,400	d:o.
I Linköpings Län, ylle- och linneväf		14,900	d:o.
I Nyköpings Län, ylle- och linneväf		14,400	d:o.
I Skaraborgs Län, ylle- och linneväf		10,600	d:o.
I Malmöhus Län, linneväf	omkr.	8,000	d:o.
I Götheborgs- och Bohus Län, ylle- och linneväf		39,000	d:o.
I Stora Kopparbergs Län, linneväf		4,000	d:o.
I Jemtlands Län, ylleväf		1,500	d:o.
I Gottlands Län		6,000	d:o.

Summa väfnader: 7,585,888 alnar,

oberäknadt det betydliga antal dukar jemte den mängd band, som, på sätt berördt är, blifvit i Elfsborgs Län åstadkomna; och då Kronofogdarne i åtskilliga fögderier, der väfnadsslöjden mera allmänt idkas, icke uppgifvit kvantiteterna af derstädes tillverkade väfnader, utan endast omförmält, att sådana till betydligt parti der åstadkommits och från orten afyttrats; så torde för gifvet kunna antagas, att beloppet af förfärdigade husväfnader, utöfver tillverkarnes eget behof, vida öfverstigit hvad här ofvan är vordet uppgifvet. Men om äfven tillverkningen af slika väfnader år 1839 icke skulle hafva uppgått till mer, än hvad här ofvan finnes beräknadt, och detta belopp jemföres med kvantiteterna af väfnader, hvilka för år 1838 blifvit uppgifna, utgörande 7,336,650 alnar, så finnes, att sistlidne års tillverkning ändock öfverstigit den år 1838 åstadkomna med 249,238 alnar, hvaraf ensamt för Elfsborgs Län belöper 207,738 alnar; och ådagalägges häraf ytterligare, hvad Collegium tillförene yttrat,

att

att den i sistnämnda Län anlagda stora fabrik för åstadkommande af bomullsväfnader, oaktadt productionen derstädes årligen ökats, icke haft något menligt inflytande på husväfnads-industrien i samma ort.

I premier för den uti Wester-Norrlands Län åstadkomna tillverkning af finare lärfter har år 1839 blifvit, af de till Manufacturernes befrämjande anslagna statsmedel, utbetald en summa af 4,229 R:dr 33 sk. 6 r:st, hvilken med 157 R:dr 18 sk. 6 r:st. understiger det belopp, som år 1838 för dylikt ändamål utgick.

Då, hvad öfriga, i åtskilliga landsorter idkade husslöjder angår, Collegium uppgifvit beskaffenheten och omfattningen af desamma uti dess underdåniga berättelse för år 1832, samt de i dessa ämnen inkomna närings-uppgifter för 1839 icke gifva anledning, att några anmärkningsvärda förändringar i förut omfördälda förhållanden under loppet af sistnämnde år inträffat, anser Collegium sig endast böra åberopa hvad härom i förstnämnda års berättelse blifvit i underdånighet anfördt.

Vidkommande slutligen *Handtverkerierne*, så är Collegium, i anseende dertill att handtverkarne icke äro ålagde att uppgifva qvantiteten och värdet af deras tillverkningar, urståndsatt att derom, för sistlidne år, meddela närmare eller fullständigare upplysningar, än hvartill de från vederbörande inkomna uppgifter på handtverkeri- och andra slöjde-idkares jemte deras arbetares antal samt den bevillning, som för deras rörelse sistlidne år blifvit erlagd, gifva anledning. Af dessa uppgifter, hvilka i sammandrag under Litt. D. E. F. och G. i underdånighet bifogas, och hvarvid bör tilläggas handtverks-personalen i Engelholm år 1838, enär någon förteckning derå år 1839 icke inkommit, inhemtas, vid jmförelse med de i samma ämne för år 1838 afgifna förteckningar: att år 1839 antalet af handtverksmästare i städerna och af lärlingar minskats, de förre med 167, och de sednare med 37, men af gesäller och andra vid handtverken skattskrifna personer ökats med 73; att idkare af sådana handteringar, hvilka hvarken kunna hänföras till handtverk eller fabriker, äfven blifvit till

antalet ökade med 27, men deras vid näringen mantalsskrifna betjening minskats med 167; att mängden af handverkare på landet, eller så kallade geringsmän, blifvit ökad med 103, och af deras lärningar med 520, samt att den bevilning till Kongl. Maj:t och Kronan, hvartill handtverkarne i Rikets städer och idkare af andra handaslöjder blifvit i och för rörelsen taxerade, utgjort, med tillägg af Engelholm, för handtverkarne 100,018 R:dr, och för de öfriga idkarne 26,979 R:dr, hvilka bevilningssummor med 4,214 R:dr understiga den år 1838 för ifrågavarande handteringar debiterade bevilning.

Sistlidne år exporterades slöjdevaror för ett uppgifvet värde af 6,454 R:dr.

Collegium framhärdar med djupaste vördnad,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste,
undersåter och tjenare,

C. D. SKOGMAN.

E. W. BRANDEL.

Stockholm den 30 November 1840.

J. N. Borelius.

Lit. A.

J e m f ö r e l s e - S a m m a n d r a g

för Åren 1838 och 1839.

General-Sammandrag öfver de vid Manufacturerne befintliga Stolar och Arbetare samt Tillverkningsvärde för nedanskrifna år.

	År 1838.				År 1839.			
	Fabriker.	Stolar.	Arbetare.	Tillverkningsvärde.	Fabriker.	Stolar.	Arbetare.	Tillverkningsvärde.
Bomulls- och Linne-Fabriker . . .	42	636	805	426,581	44	761	949	465,580
Band- d:o	10	69	107	45,152	11	71	103	45,194
Klädes- d:o	108	558	3,455	3,863,439	114	605	3,642	4,045,989
Stofts- d:o	7	22	29	20,405	5	19	22	19,968
Siden- d:o	16	355	527	467,495	16	372	571	494,431
Silkes-Rederier . . .	11	—	26	27,600	12	—	21	28,000
Segelduks-Fabriker	10	233	426	248,659	10	239	595	250,912
Färgerier	304	—	922	400,769	317	—	989	437,524
Glasbruk	15	—	547	366,227	13	—	615	354,600
Porcellaines-Bruk .	2	—	364	155,142	2	—	375	176,292
Parfumeri-Fabriker	14	—	15	22,706	14	—	15	24,906
Pappersbruk	89	—	1,333	756,878	87	—	1,241	803,494
Såp-Sjuderier . . .	15	—	34	127,845	17	—	37	114,054
Sockerbruk	28	—	397	2,489,256	25	—	458	2,625,763
Saffians-Fabriker .	4	—	14	25,464	5	—	13	15,920
Tobaks- d:o	87	—	790	1,018,528	81	—	765	1,003,036
Ur- d:o	149	—	230	36,622	143	—	246	37,760
Läder- d:o	255	—	687	678,076	258	—	675	529,728
Oljeslagerier	47	—	98	148,587	48	—	93	138,905
Waxljus-Fabriker .	6	—	21	60,005	7	—	19	56,425
Mechaniska Ull- och Bomulls- Spinnerier	9	—	763	745,047	9	—	810	879,988
Repslagerier	17	—	82	64,612	22	—	93	108,339
Porter-Bryggerier .	1	—	116	184,479	1	—	86	175,437
Mechaniska Redskaps-Fabriker .	16	—	252	98,299	19	—	290	120,342
Ättike-Bryggerier .	19	—	38	22,109	19	—	35	22,494
Cattuns Tryckerier	11	—	104	42,179	9	—	120	76,094
Diverse mindre Fabriker	812	114	2,029	547,928	789	110	1,983	546,634
Summa	2,104	1,987	14,211	13,090,089	2,097	2,177	14,861	13,597,809

Vid nedanskrifna Fabriker har, under loppet af åren 1838 och 1839, blifvit tillverkad, nemligen:

	År 1838.	År 1839.
<i>Bomulls- och Linne-Väfnads-Fabriker.</i>		
Bomullslärfvt och Cattun Alnar	414,276	355,831
Dukar Stycken	60,821	76,647
Bomullstyg Alnar	49,948	666,780
Parkum d:o	3,917	3,096
Gingang d:o	144,200	114,755
Diverse Bomulls- och Linne-Väfnader . . . d:o	493,542	77,784
d:o dito Stycken	1,373	1,370
<i>Band-Fabriker.</i>		
Sidenband Stycken	26,148	25,602
d:o Alnar	2,855	2,532
Bomulls- d:o Stycken	16,491	14,871
Diverse Band d:o	—	1,800
Siden-Snören och Fransar d:o	—	6
d:o d:o Alnar	180	290
<i>Klädes-Fabriker.</i>		
Fint Kläde Alnar	306,207	316,818
Medelfint d:o d:o	221,846	217,772 $\frac{1}{4}$
Groft d:o d:o	104,675	137,526 $\frac{3}{4}$
Diverse Väfnader d:o	44,490	57,887
d:o d:o Stycken	1,140	1,037
<i>Stofts-Fabriker.</i>		
Flanell Alnar	10,190	1,541
Flaggduk d:o	30,006	29,980
Mattväfnad d:o	1,199	2,801
Diverse Väfnader d:o	1,326	—
d:o d:o Stycken	11	—

				År 1838.	År 1839.
<i>Siden-Fabriker.</i>					
Taft		Alnar		22,019	23,807
Satin		d:o		28,262	26,640
Flor		d:o		6,980	5,212
Dukar		Stycken		96,005	104,070
Diverse Väfnader		Alnar		75,741	81,342
d:o d:o		Stycken		1,427	2,557
<i>Segelduks-Fabriker.</i>					
Segelduk		Alnar		396,999	403,595
Tältduk		d:o		33,403	18,606
Silduk		d:o		691	—
Prässening		d:o		323	374
Tält och Segelduk af Bomull		d:o		3,052	12,163
<i>Cattuns-Tryckerier.</i>					
Cattun och Möbel-Sitz		Alnar		24,133	32,192
Shawlar och Dukar		Stycken		76,360	143,956
Rullgardinstyg och Klädningar		d:o		849	814
Mattor, Kappor och Täcken		Alnar		1,217	—
Diverse tryckta tyger		d:o		4,024	5,444
<i>Pappers-Bruken.</i>					
Regal-, Imperial- och Median-Papper		Ris		562	285
Post-	d:o	d:o		6,657	8,420
Velin-	d:o	d:o		624	200
Skrif- och Concept-	d:o	d:o		91,856	110,910
Tryck-	d:o	d:o		45,889	50,766
Cardus-	d:o	d:o		11,578	9,751
Maculatur- och Grå-	d:o	d:o		52,124	39,902
Socket-	d:o	d:o		1,456	1,645

	År 1838.	År 1839.
Diverse sorter Papper Ris	7,214	6,479
d:o d:o d:o Lispund	5,715	6,373
d:o d:o d:o Stycken	3,115,996	3,283,046
d:o d:o d:o Rullar	————	668
<i>Såp-Sjuderier.</i>		
Såpa Fjerdingar	19,765	18,243
<i>Socker-Bruken.</i>		
Raffinad-Socker Skålpund	4,251,509	4,482,421
Melis- d:o d:o	1,254,838	1,450,260
Lump- och Puder-Socker d:o	600,209	622,609
Candi- d:o d:o	46,990	57,135
Kak- d:o d:o	610,852	690,996
Candi-, Mellan- och Brun Sirup d:o	3,169,610	3,150,188
<i>Saffians-Fabriker.</i>		
Saffians-Skinn Stycken	9,068	5,752
<i>Tobaks-Fabriker.</i>		
Cardus-Tobak Skålpund	838,021	801,050
Bref- och Lös Tobak samt Cigarrer d:o	18,802	20,263
Rull- och Präss-Tobak samt Pickanell d:o	698,614	703,410
Snus d:o	2,039,443	1,965,851
<i>Olje-Slagerier.</i>		
Kummiu-Olja Kannor	————	60
Lin-Olja d:o	58,918	61,127
Rof- d:o d:o	41,731	38,565
Oljekakor Skeppund	2,055	2,069

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Statistiska Contor den 26 October 1840.

J. M. Härstedt.

Lit. B.

**Förteckning på de Fabriks-anläggningar, för hvilka Tillstånds-
bref blifvit af Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Colle-
gium utfärdade år 1839.**

Band-Fabriker	2.
Barnskomakerier	10.
Bensvärte-Fabrik	1.
Blekerier, Chemiska	2.
Bomulls- och Linne-Fabriker	5.
Cattuns-Fabrik	1.
Chemiska Fabriker	2.
Chocolad-Fabriker	2.
Eau de Cologne,- Luktvattens- och Parfumeri-Fabrik	1.
Färgerier	11.
Garfverier, Engelska	19.
Glasblåsare-arbeten, Fabrik för tillverkning af	1.
Hatt-Fabrik	1.
Kimröks-, Harts- och Terpentins-Fabrik	1.
Klädes- och Ylle-Fabriker	9.
Klädes-renovering, Fabriker för	3.
Lackerade Bleck-arbeten, Fabrik för tillverkning af	1.
Limkokeri	1.
Ljus-Fabriker	2.
Mechaniska arbeten af metaller och andra ämnen, Fabriker för tillverkning af	3.
Oljeslageri	1.
Paraply- och Parasol-Fabrik	1.

	Transport 80.
Pottaske-Fabriker	2.
Raspning och söndermalning af färgträd, ben, bark och krita, Fabrik för .	1.
Repslagerier	8.
Saffians-Fabrik	1.
Segelduks-Fabriker	2.
Siden-Fabriker	4.
Silkes-Rederi	1.
Skeppsvarf	1.
Skrifpennor, Fabrik för beredning af	1.
Snickeri-Fabrik	1.
Snörmakeri-Fabrik	1.
Spegel-Fabriker	4.
Strump-Fabriker	2.
Såp- och Tvål-Fabriker	3.
Tapet-Fabriker	5.
Tenngjuteri-Fabrik	1.
Tobaks- och Snus-Fabriker	7.
Tryckerier för väfnader	3.
Ur-Fabriker	3.
Vagn-Fabriker	3.
Vaxduks-Fabrik	1.
Violin- och Guitarr-Fabrik	1.
	Tillsammans 136.

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Canzli den 30 November 1840.

M. G. von Schantz.

Förteckning

å Patenter, som blifvit af Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium utfärdade år 1839

för

- MALCOLM, ALEX., Fabriksidkare, den 25 Januari, under 8 år, å en machin för öfverskärning af kläde;
- HOLMGREN, J., Mechanicus, den 7 Februari, under 8 år, å ett slags varmapparater;
- HOLMGREN, J., Mechanicus, den 7 Februari, under 8 år, å en ny uppfinning af packningar för blåsmachiner;
- SYLVAN, T. L., Lagman, och C. G. BERLIN, Prost, den 7 Februari, under 8 år, å en af dem uppfunnen construction af ångpannor;
- NYMAN, G., Bruks-Byggmästare, den 18 Februari, under 8 år, å ett nytt sätt att construera tröskverk;
- AMSBERG, J. H., den 20 Februari, under 8 år, å ett af honom uppfunnet sätt att tillverka så kallad prässjäst af blandad potatoes och spanmålsmäskning;
- SCHUMACHER, G., Inspector, den 8 Mars, under 5 år, å en utrikes uppfunnen apparat för åstadkommande af heta ångor;
- RAMSTRÖM, CARL, Bruksägare, den 20 Mars, under 6 år, å tillverkning af gjutna och prässade Takpannor af glas;
- SWARTZ, J. E. och G. NETTELBLADT, den 22 Mars, under 5 år, å ett i Frankrike uppfunnet lysningsämne, kalladt gaz atmosphérique;
- DE LA CROIX, F., Conditor, den 25 Mars, under 5 år, å ett af honom uppfunnet så kalladt Sundhets-bröst-chocolade;
- ALBIN, TH., Alunbruks-idkare, den 10 April, under 8 år, å af honom uppfunna Lut- och Vattenuppvärmare, att begagnas vid tillverkning af Alun och Vitriol;

- ALBIN, TH., den 10 April, under 8 år, å en uppfinning, att förmedelst inledande af varm luft uti blyrör, placerade uti det våta ämne, hvilket man önskar uppvärma, afdunsta, bringa till kokning eller upplösa, åstadkomma tillverkning af Alun och Vitriol;
- FRITZ, J. C., Apothekare, den 19 April, under 4 år, å beredning af ett slags tanddroppar;
- OHLSSON, C. J. & Co, den 23 April, under 10 år, å en machin för tillverkning af tråddlinor;
- SCHMIEDTE, CARL J., Färgeri-Verkmästare, den 24 April, under 10 år, å ett af honom uppfunnet färgnings- och stärknings-apparat, eller en machin att begagna till färgning och stärkning af alla sorter bomulls- och linne-lärfter;
- GIBSON & KEILLER, den 26 April, under 8 år, å machiner till förbättrande af hampa, lin- och blåspånad;
- GIBSON & KEILLER, den 26 April, under 8 år, å en spolnings-machin;
- PETERSON, CARL, Bruksbyggmästare, den 11 Maj, under 8 år, å en förbättring af tröskverk, att byggas för så väl vatten, som ox- och hästkraft;
- OWEN, S., Bruksägare, den 19 Maj, under 5 år, å ett utomlands uppfunnet sätt att condensera ånga;
- SJÖBERG, V., Fabriksidkare, den 24 Maj, under 4 år, å en tjufskrämma;
- TERSERUS, JOHAN, Handlande, den 22 Maj, under 8 år, å ett nytt sätt att gara hudar och skinn;
- ÖBERG, J. E., Fabriksidkare, den 30 Maj, under 12 år, å ett af honom uppfunnet ruggnings-redskap;
- GRAY, MARY ANN, Engelsk undersäte, den 1 Juni, under 7 år, att medelst prässning genom ångkraft tillverka tvål och såpa efter en i England uppfunnen method;
- OWEN, S., Bruksidkare, den 21 Juni, under 5 år, å ett utrikes känt sätt att genom valsning tillverka T-jern;
- HOLMGREN, JOH., Mechanicus, den 22 Juli, under 10 år, å ett nytt slag af blåsmachiner, med oscillerande cylindrar;

- OWEN, JOSEPH, Handlande i Köpenhamn, den 25 Juli, under 8 år, å en method att tillverka svafvelsyra;
- HAMBERG, J. ABR., Sidenfabriks-Verkgesäll, den 31 Juli, under 5 år, å ett nytt sätt att tillverka band af silkeskett och bomullsgarns-inslag, medelst en förbättrad construction af lyftnings-kryssen å bandstolar;
- GERSS, J. W., Major-Mechanicus, den 31 Juli, under 10 år, å den af Engelmannen Parker uppfunna enkla ledhana eller railväg;
- WIBERG, C. J., och CARLSON, F. TH., Klädesfabriksidkare, den 7 Augusti, under 5 år, å en uppfinning att af kamelhår, ull och nöthår bereda frisader;
- WENGSTRÖM, J., den 8 Augusti, under 10 år, å ett orgel-positiv af ny construction;
- EKMAN, P. J., Conductör, den 19 Augusti, under 10 år, å en af honom uppfunnen machin för uppfordring af vatten, att begagnas till drifvande kraft;
- GRAY, MARY ANN, Engelsk undersåte, den 31 Augusti, under 5 år, å ett nytt sätt att tillverka tvål och såpa;
- GERNANDT, E., Fabriksidkare, den 4 September, under 10 år, å åtskilliga till ur och andra hjulverk hörande uppfinningar och förbättringar;
- FAHNEHJELM, A. L., Lieutenant Mechanicus, den 10 September, under 6 år, å en utrikes uppfunnen, af honom förbättrad dyknings-apparat;
- THOMÉ, D. O., Bruksförvaltare, den 19 September, under 8 år, å en uppfinning att af kolsyrad eller så kallad limsten bereda finslammad krita;
- MUNKTELL, THEOPHRON, Directör, den 19 September, under 8 år, å en af honom uppfunnen förändrad construction å ångpannor för ångmachiner och varmapparater;
- GUMBINNER, J. L., Philosophiæ Doctor, den 25 September, under 8 år, å en af honom uppfunnen förbättrad ångbränneri-apparat;
- DOUAY JEUNE, C., Fransk undersåte, den 1 October, under 8 år, å användandet af den så kallade asphalten från Pyrlemont-Seysse;

- DROINET, FELIX, Fransman, den 23 October, under 10 år, å en uppfinning att åstadkomma mineraliers smältning utan användande af blåsbalg eller annan blåsning;
- ZETHELIUS, A., Bruksidkare, den 23 October, under 10 år, å en förbättrad uppfinning att af smidigt jern, samt skrot deraf, i degel bereda gjutstål;
- ROSENVALL, PEHR, Musikalisk Instrumentmakare, den 12 November, under 8 år, å en uppfinning att underlätta och bibehålla stämningen å Fortepiano-instrumenter;
- BERGSTRÖM, J. P., Byggmästare, den 12 November, under 8 år, å ett nytt slags mangel, att dragas med häst eller oxe;
- MALLMIN, O. L., Byggmästare, den 12 November, under 8 år, å en förbättring af portativa tröskverk, der kraften åstadkommes genom personers tyngd, verkande perpendikulärt mot tramp-planer;
- BAGGE, J., Förvaltare af Tumba Pappersbruk, den 12 November, under 8 år, å en uppfinning att å hjul för vanliga åkdon anbringa naf af gjutet jern;
- LEMBKE, A., Vagnfabrikör, den 27 November, under 8 år, å en uppfunnen förbättring och förenkling af hittills brukliga arbetslampor;
- BÄCK, C. G., Grosshandlare, den 27 November, under 10 år, å ett nytt sätt att inrätta beckbruk af sten, med stenhvalf, till förekommande af eldsvåda;
- TILLANDER, B. FR., Guldsmeds-Ålderman, den 27 November, under 5 år, å en utrikes gjord uppfinning, att af renadt silfver förfärdiga filigransarbeten;
- THERMÆNIUS, JOH., den 10 December, under 10 år, å ett sätt att, medelst qvarnstenar, belagda närmast centern med räfflade och tandade skifvor af hård metall, åstadkomma malning;
- FERNIE, E. V., Engelsk undersåte, den 12 December, under 6 år, å ett af honom uppfunnet sätt att bereda brunsten;
- BROBÄCK, C. J., den 13 December, under 8 år, å en af honom uppfunnen apparat för ljusstöpning;

- LENNING, J. G., Fabriksidkare, och LAURENT HENRION, Belgisk undersåte, den 13 December, under 5 år, å en från utrikes ort införd method att rugga kläden med ånga och varmt vatten;
- PETTERSSON, P., Kaffeskänk, den 16 December, under 5 år, å en utomlands uppfunnen machin, att begagnas vid chocolate-beredning;
- SJÖBERG, L. M., Guld- och Silfver-arbetare, den 31 December, under 5 år, å en uppfinning att af zink, tenn och koppar bereda så kallad argentan och att deraf tillverka åtskilliga arbeten.

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Canzli den 30 November 1840.

M. G. von Schantz.

Lit. D.

Sammandrag af de från Magistraterne till Kongl. Commerce-Collegium inkomna förteckningar öfver handverkare med deras gesäller, lärlingar och andra vid arbetet skattskrifna personer för år 1839.

	Mästare.	Gesäller.	Lärlingar.	Andra vid hand- verket skattskrifna personer.
Alingsås	42	26	27	2
Arboga	64	40	53	—
Askersund	33	10	19	—
Borgholm	33	4	13	—
Borås	69	28	65	—
Calmar	99	50	147	—
Carlshamn	122	74	198	—
Carlskrona	152	100	267	3
Carlstad	79	48	71	—
Christianstad	118	178	240	10
Christinehamn	46	28	45	—
Cimbritshamn	40	22	47	—
Eksjö	65	74	—	—
Engelholm	—	—	—	—
Enköping	95	29	33	—
Eskilstuna	55	59	61	—
Fahlun	81	56	76	—
Falkenberg	41	13	16	—
Transport	1,234	839	1,378	15

	Mästare.	Gesäller.	Lärlingar.	Andra vid hand- verket skattekritiska personer.
Transport	1,234	839	1,378	15
Falköping	21	12	17	—
Gefle	110	100	139	12
Grenna	25	13	29	—
Göteborg	189	315	360	49
Halmstad	71	39	69	—
Haparanda	14	1	13	—
Hedemora	37	20	11	—
Helsingborg	92	56	118	1
Hernösand	43	22	39	4
Hjo	42	14	34	—
Hudiksvall	53	32	38	—
Jönköping	97	45	121	—
Kongsbacka	22	6	15	1
Kongelf	23	5	9	—
Köping	53	33	44	—
Laholm	49	10	8	—
Landskrona	48	25	62	11
Lidköping	68	30	57	—
Lindesberg	19	9	1	—
Linköping	119	121	195	13
Luleå	26	5	14	—
Lund	94	67	169	—
Malmö	124	243	218	—
Transport	2,673	2,062	3,158	106

	Mästare.	Gesäller.	Läringar.	Andra vid handt- verket skattskrifna personer.
Transport	2,413	2,082	3,059	106
Mariefred	24	11	22	—
Mariestad	47	30	47	—
Marstrand	8	1	—	—
Nora	25	13	19	—
Norrköping	154	211	263	56
Norrtelje	51	16	33	—
Nyköping	76	62	82	10
Philipstad	21	9	15	—
Piteå	29	8	7	2
Sala	58	20	36	—
Sigtuna	20	4	11	—
Skånör	3	1	—	—
Skara	31	21	14	—
Skenninge	26	16	25	—
Sköfde	37	8	22	1
Strengnäs	31	16	24	—
Strömstad	19	12	14	—
Stockholm	919	1,629	2,042	345
Sundsvall	74	29	46	—
Säther	19	6	22	1
Söderhamn	73	22	39	2
Söderköping	38	24	20	2
Södertelje	38	30	43	2
Transport	4,494	4,261	6,004	527
				5

	Mästare.	Gesäller.	Lärlingar.	Andra vid handt- verket skattekri- na personer.
Transport	4,494	4,261	6,004	527
Sölvitsborg	64	48	93	—
Thorshälla	17	6	13	—
Trosa	24	5	11	2
Uddevalla	70	42	71	—
Ulricehamn	31	8	22	—
Umeå	25	6	13	—
Upsala	112	147	211	—
Wadstena	43	29	40	—
Warberg	49	21	39	2
Waxholm	20	8	2	—
Wenersborg	76	36	50	3
Westervik	56	38	53	3
Westerås	93	107	98	—
Wexjö	87	61	104	2
Wimmerby	52	23	22	—
Wisby	88	30	110	—
Ystad	110	110	140	—
Åmål	57	27	29	—
Örebro	113	121	149	10
Öregrund	7	—	1	—
Östersund	5	1	2	—
Östhammar	33	12	18	—
Summa	5,726	5,147	7,295	549

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Statistiska Contor den 26 October 1840.

J. M. Hürstedt.

Lit. E.

Sammandrag af de från Magistraterne till Kongl. Commerce-Collegium inkomna Förteckningar öfver Idkare af sådana näringar, som ej kunna bestämdt hänföras till handel eller handverk och icke heller lyda under Hall-Rätt, år 1839.

	Idkare.	Betjening i och för Naringen.	Andra i och för Naringen mantals-skrifna personer.
Alingsås	8	4	2
Arboga	25	11	—
Askersund	15	1	12
Borgholm	14	1	—
Borås	31	33	—
Calmar	58	20	33
Carlshamn	22	10	—
Carlskrona	32	40	6
Carlstad	28	4	—
Christianstad	54	17	27
Christinehamn	19	3	—
Cimbritshamn	26	11	—
Eksjö	16	4	—
Engelholm	—	—	—
Enköping	31	4	—
Eskilstuna	18	6	—
Dito Manufacturister	240	305	427
Fahlun	29	7	—
Falkenberg	8	1	—
Transport	672	482	507

	Idkare.	Betjening i och för Naringen.	Andra i och för Naringen mantals-skrifna personer.
Transport	672	482	507
Falköping	7	7	—
Gefle	206	36	36
Grenna	8	1	—
Göteborg	127	52	8
Halmstad	14	6	—
Haparanda	2	2	1
Hedemora	7	2	2
Helsingborg	55	49	3
Hernösand	12	8	14
Hjo	5	4	—
Hudiksvall	130	2	—
Jönköping	24	15	12
Kongsbacka	10	3	—
Kongelf	7	4	—
Köping	13	4	1
Laholm	3	1	—
Landskrona	38	53	1
Lidköping	11	11	—
Lindesberg	10	1	—
Linköping	58	34	13
Luleå	1	1	—
Lund	45	14	—
Malmö	94	109	—
Mariefred	10	5	—
Transport	1,577	906	598

	Idkare.	Bejening i och för Naringen.	Andra i och för Naringen mantals-skrifna personer.
Transport	1,577	906	598
Mariestad	8	7	—
Marstrand	6	2	—
Nora	14	3	—
Norrköping	119	50	22
Norrtelje	32	2	—
Nyköping	38	8	4
Philipstad	9	1	—
Piteå	4	4	3
Sala	14	5	15
Sigtuna	10	1	—
Skånör	2	—	1
Skara	9	3	4
Skenninge	20	13	5
Sköfde	7	1	—
Strengnäs	13	1	3
Strömstad	3	2	—
Stockholm	1,500	980	476
Sundsvall	114	4	—
Säther	3	3	—
Söderhamn	88	33	42
Söderköping	14	12	—
Södertelje	39	20	—
Sölvitsborg	26	5	2
Thorshälla	7	5	—
Transport	3,670	2,071	1,175

	Idkare.	Dejening i och för Nätungen.	Andra i och för Nätungen mantals- skrifna personer.
Transport	3,670	2,071	1,175
Trosa	37	—	12
Uddevalla	8	16	2
Ulricehamn	7	1	—
Umeå	7	6	2
Upsala	62	72	8
Wadstena	16	8	—
Warberg	7	7	—
Waxholm	18	5	—
Wenersborg	27	18	2
Westervik	13	4	5
Westerås	49	30	8
Wexiö	17	15	7
Wimmerby	7	3	—
Wisby	60	16	—
Ystad	52	25	—
Åmål	10	9	1
Örebro	56	41	35
Öregrund	4	—	—
Östersund	5	2	—
Östhammar	8	2	—
Summa	4,140	2,351	1,257

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Statistiska Contor den 26 October 1840.

J. M. Härstedt

Lit. F.

Uppgift på den Bevilling, hvartill handverkare och idkare af sådana näringar, som hvarken kunna bestämdt hänföras till handel eller handverk och icke heller lyda under Hall-Rätt, uti Rikets Städer blifvit taxerade för år 1839, enligt de från Magistraterna inkomna förteckningar.

	Beloppet af den taxerade Bevillingen.					
	För Handverkare.			För Idkare.		
Alingsås	178	24	—	52	32	—
Arboga	453	24	—	261	24	—
Askersund	151	—	—	149	—	—
Borgholm	131	—	—	80	—	—
Borås	384	12	—	241	28	—
Calmar	772	8	—	542	44	—
Carlshamn	828	8	—	213	32	—
Carlskrona	1,245	16	—	483	8	—
Carlstad	436	32	—	285	40	—
Christianstad	1,580	24	—	755	24	—
Christinehamn	313	16	—	128	32	—
Cimbritshamn	196	32	—	100	24	—
Eksjö	388	44	—	126	32	—
Engelholm	—	—	—	—	—	—
Enköping	524	32	—	270	—	—
Eskilstuna	328	4	—	182	24	—
Dito Manufacturister	—	—	—	1,547	16	—
Fahlun	558	—	—	352	—	—
Falkenberg	110	—	—	156	—	—
Transport	8,580	36	—	5,929	24	—

					Beloppet af den taxerade Bevillningen.					
					För Handverkare.			För Idkare.		
Transport					8,580	36	—	5,929	24	—
Falköping	61	—	—	70	—	—
Gefle	1,144	8	—	1,049	32	—
Grenna	95	—	—	62	—	—
Götheborg	2,418	—	—	2,573	—	—
Halmstad	410	8	—	265	32	—
Haparanda	76	—	—	41	—	—
Hedemora	203	32	—	120	16	—
Helsingborg	533	32	—	826	24	—
Hernösand	352	24	—	153	—	—
Hjo	198	—	—	140	—	—
Hudiksvall	330	44	—	490	—	—
Jönköping	682	—	—	221	16	—
Kongsbacka	62	40	—	24	32	—
Kongelf	58	16	—	165	—	—
Köping	324	24	—	129	16	—
Laholm	78	—	—	48	—	—
Landskrona	375	—	—	382	16	—
Lidköping	255	—	—	98	24	—
Lindesberg	61	—	—	254	16	—
Linköping	883	4	—	651	28	—
Luleå	122	—	—	6	—	—
Lund	760	—	—	560	—	—
Malmö	1,441	24	—	1,197	—	—
Mariefred	100	—	—	70	—	—
Transport					19,607	4	—	15,528	36	—

					Beloppet af den taxerade Bevillingen.					
					För Handverkare.			För Idkare.		
Transport					19,607	4	—	15,528	36	—
Mariestad					345	40	—	102	40	—
Marstrand					18	8	—	21	—	—
Nora					124	—	—	132	24	—
Norrköping					2,397	40	—	2,591	8	—
Norrtelje					181	—	—	155	40	—
Nyköping					554	24	—	337	24	—
Philipstad					87	24	—	85	—	—
Piteå					119	12	—	43	16	—
Sala					362	32	—	271	16	—
Sigtuna					78	—	—	64	—	—
Skånör					11	16	—	2	12	10
Skara					118	—	—	82	—	—
Skenninge					113	24	—	229	—	—
Sköfde					125	40	—	45	—	—
Strengnäs					169	32	—	140	—	—
Strömstad					29	24	—	24	—	—
Stockholm					65,726	3	2	} sinnefattas i Bevilln. för handverkare.		
Sundsvall					404	24	—			
Säther					126	24	—	44	—	—
Söderhamn					222	24	—	260	40	—
Söderköping					308	8	—	165	24	—
Södertelje					133	24	—	164	24	—
Sölvitsborg					416	—	—	216	—	—
Thorshälla					63	—	—	216	—	—
Transport					91,843	43	2	21,521	32	10

		Beloppet af den taxerade Bevillningen.					
		För Handtverkare.			För Idkare.		
Transport		91,843	43	2	21,521	32	10
Trosa		53	24	—	114	40	—
Uddevalla		726	24	—	103	16	4
Ulricehamn		156	40	—	63	—	—
Umeå		111	16	—	43	24	—
Upsala		1,003	—	—	757	24	—
Wadstena		349	—	—	165	32	—
Warberg		179	24	—	85	—	—
Waxholm		89	—	—	137	24	—
Wenersborg		228	8	—	115	24	—
Westervik		274	—	—	115	40	—
Westerås		837	—	—	777	22	8
Wexiö		505	—	—	470	32	—
Wimmerby		201	8	—	89	16	—
Wisby		823	24	—	617	16	—
Ystad		701	24	—	465	—	—
Åmål		245	24	—	61	—	—
Örebro		1,151	32	—	866	32	—
Öregrund		29	—	—	68	—	—
Östersund		13	16	—	89	16	—
Östhammar		150	24	—	171	—	—
Summa		99,672	43	2	26,898	31	10

Stockholm af Kongl. Commerce-Collegii Statistiska Contor den 26 October 1840.

J. M. Härstedt.

STOCKHOLM, 1841.

P. A. NORSTEDT & SÖNER, Kongl. Boktryckare.

